

конфліктів, а також загальної кількості управлінських конфліктів на різних управлінських рівнях підприємства запропоновано використати критерій Пейджа [1].

Результати розрахунку критерію Пейджа дають змогу стверджувати, що фінансові збитки та втрати від дії управлінських конфліктів зростають на кожному вищому рівні управління підприємством і кількість управлінських конфліктів зменшується із кожним вищим рівнем управління.

Отже, для покращення системи управління конфліктами на підприємстві слід обов'язково наймати управлінців з високим показником конфліктних компетенцій: знанням психологічних закономірностей виникнення і розвитку конфлікту; володіння всім спектром стратегій вирішення конфлікту і вмінням застосовувати відповідну ситуації стратегію; здатністю відокремлювати факти від припущень, проблему від особистості; переконливо аргументувати; виявляти спільні інтереси для вирішення конфлікту; пропонувати альтернативні шляхи вирішення конфліктів, які б задовольняли інтереси двох сторін конфліктів тощо.

У разі застосування заходів з управління конфліктами ПрАТ «Трест Житлобуд-1» зможе зменшити втрати доходу від невідпрацьованого часу до 1068,82 тис.грн. на рік, а витрати – на 255845,1 тис.грн. на рік.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук Г. Р. Оцінювання та запобігання управлінських конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств : дис. кандидата екон.наук : 08.00.04 / Ковальчук Ганна Романівна. – Львів, 2016. – 192 с.

2. Смовженко Т. С. Агентські витрати як фінансові передумови появи корпоративних конфліктів / Смовженко Т. С., Денис О. Б. // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2017. – Том 2, № 23. – С. 213–220.

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І СИНТЕЗУ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В. О. КОСТЮК, канд. екон. наук, доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Науково-технічний прогрес глибоко впливає на різні сфери управління. Будь-яка сфера докладання суспільної праці потребує управління, тобто

може бути об'єктом управління. Система управління – це є упорядкована сукупність взаємопов'язаних елементів, які відрізняються функціональними цілями, діють автономно, але спрямовані на досягнення загальної мети шляхом планування, організації, мотивації і контролю за ресурсами. Система управління забезпечує умови, необхідні для реалізації поставлених цілей, при чому вирішальне місце в даному випадку належить економічним методам цілеспрямованої дії на об'єкт управління [1, с.7; 3, с.15]. Багатогранність і взаємозалежність діяльності підприємства визначають необхідність проведення відповідних економічних досліджень різноманітних господарських ситуацій для успішного і ефективного управління нею.

Цю роль в процесі управління виконують економічний аналіз і синтез. Аналіз (від грецького *analysis*) означає розкладання, розчленування досліджуваного явища на частини, окремі елементи. Метою такого розподілу є пізнання сутності даного явища і визначення ролі складових частин у досліджуваному явищі. Щодо економічного аналізу це означає, розкладання досліджуваних економічних категорій (узагальнюючих показників) на складові частини (первинні показники) з метою їхнього подальшого вивчення й узагальнення.

Аналіз економічних показників доповнюється іншим протилежним методом дослідження – синтезом. Синтез (від грецького *synthesis*) – означає з'єднання, складання раніше розділених складових частин досліджуваного явища в єдине ціле. Отже, після розбиття відповідного економічного показника на окремі складові частини і їхнього вивчення необхідно відновити його єдність, що досягається за допомогою економічного синтезу. Економічний синтез дозволяє з'єднати ці складові частини (первинні показники) в єдине ціле, чого не може забезпечити аналіз.

Це свідчить про те, що економічний аналіз і синтез органічно взаємозв'язані. Без економічного аналізу немає економічного синтезу (узагальнень у вигляді висновків, пропозицій, рекомендацій, бізнес-планів, прогнозів, стратегій розвитку тощо). Особливого значення набувають економічний аналіз і синтез, як інструменти пізнання, у вивченні широкого кола питань в управлінській діяльності підприємства. Це обумовлено тим, що усі господарські процеси на підприємстві і в його окремих підрозділах спрямовуються керівництву для прийняття відповідних управлінських рішень, які не можна розглядати як довільну дію. Передумовою підготовки та прийняття управлінського рішення завжди є наявність проблеми, тобто визначення невідповідності між фактичним і бажаним станом діяльності

підприємства, яке перешкоджає ефективному функціонуванню й розвитку даного об'єкта управління [2, с.11].

Для підготовки та прийняття ефективного управлінського рішення необхідно своєчасно отримати вичерпну достовірну інформацію про внутрішні і зовнішні умови діяльності досліджуваного об'єкта управління, яка повинна базуватися на точних розрахунках, на всебічному економічному аналізі і синтезі. Отже, економічний аналіз передбачає використання в управлінській діяльності підприємства економічного синтезу, і лише поєднуючи їх можна науково обґрунтувати відповідні рішення.

Узагальнення результатів економічного аналізу – синтез полягає в тому, що на основі аналізу, по-перше, виявляються основні фактори (причини), які вирішально вплинули на зміну результатів роботи підприємства і на яких треба зосередити головну увагу його керівництву; по-друге, відбирається то загальне, найхарактерніше в управлінській діяльності досліджуваного підприємства, що відображається у відповідних висновках, пропозиціях і рекомендаціях.

Виходячи з цього, можна стверджувати, що використання в управлінській діяльності підприємства тандема «економічний аналіз-синтез» є ваговим фактором підвищення рівня ефективності та якості його роботи. Роль його полягає в тому, що, по-перше, він лежить в основі складання бізнес-планів, прогнозів, виробничих програм, стратегій розвитку об'єктів управління; по-друге, виконує функцію дійового контролю за ходом їхнього виконання; по-третє, є ефективним засобом виявлення внутрішньовиробничих резервів подальшого покращення використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів ; по-четверте, здійснює важливу функцію в оперативному і стратегічному управлінні господарською діяльністю підприємства [1, с.7].

Разом з тим слід підкреслити, що термін «синтез», який широко використовується у багатьох галузях сучасної науки (фізиці, хімії, біології тощо), в економіці, на жаль, недооцінюється. А саме, словосполучення «економічний синтез», як самостійна економічна категорія, в спеціальній економічній літературі авторами навіть не згадується. Тому, узагальнюючи вищезазначене, пропонується при дослідженні і вирішенні різноманітних задач в управлінській діяльності підприємства, по-перше, використовувати нарівні з поняттям «економічний аналіз» термін «економічний синтез», як самостійну економічну категорію; по-друге, управлінські рішення мають базуватися на діалектичному тандемі «економічний аналіз-синтез», вони

мають бути достатньо обґрунтовані і оптимальні, що є запорукою наукового управління виробництвом, забезпечуючи високий рівень його ефективності.

Список використаних джерел

1. Костюк В. О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства: підручник / В. О. Костюк. – Харків: Харків. нац. ун-т міськ. гос-ва ім. О. М. Бекетова, 2018. – 233 с.
2. Економічний аналіз: навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатюк; за ред. М. Г. Чумаченка. – Київ: КНЕУ, 2001. – 540с.
3. Економічний аналіз: навч. посібник / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 680с.
4. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник / Г. В. Савицька. – Київ: Знання, 2004. – 654 с.
5. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства: навч. посібник / Н. В. Тарасенко. – Київ: Алерта, 2003. – 485 с.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Є. Ю. ГНАТЧЕНКО, канд. екон. наук, децент Т. В. ТИМОШЕНКО
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

У зв'язку зі зростанням конкуренції на ринку та нестабільною ситуацією в країні підприємства повинні захищати свої права й інтереси від внутрішніх і зовнішніх загроз. В наш час великі й малі підприємства нехтують питанням фінансової безпеки, не розуміючи яку важливу роль вона відіграє в системі управління підприємства.

Актуальність теми полягає в тому, що через велику конкуренцію на ринку, розвиток фінансової кризи, зростання рівня інфляції підприємства повинні постійно підлаштовуватися під існуючі умови й розвиватися в них, а це не можливо без ефективного механізму управління фінансовою безпекою.

В інтересах підприємства підвищувати рівень його фінансової безпеки, бо високий рівень свідчить про стабільну та ефективну фінансово-господарську діяльність, мінімальну наявність проблемних місць, що в свою чергу робить підприємство привабливим для інвесторів і кредиторів. [1]

Мета написання тез доповіді полягає в розробці методичних рекомендації щодо ефективного управління фінансовою безпекою на